

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Cantineweg Katwijk

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

22 september 2010 / rapportnummer 2465-23

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Katwijk heeft het voornemen de Cantineweg opnieuw in gebruik te nemen als tijdelijke verbinding tussen de Westerbaan en de Meeuwenlaan in afwachting van realisering van een permanente nieuwe verbinding (de Verlengde Westerbaan). Dit tijdelijke gebruik wordt in een bestemmingsplan vastgelegd.

Het gebruik als verbindingsweg was tussen 2004 en 2009 geregeld met een tijdelijke vrijstelling van het vigerende bestemmingsplan. Toen de vrijstelling via deze procedure niet kon worden verlengd, is de weg als doorgaande route afgesloten.

Omdat significant negatieve gevolgen voor de Natura 2000 niet bij voorbaat kunnen worden uitgesloten, wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen bij de besluitvorming over het bestemmingsplan.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het op te stellen milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een onderbouwing van het 'oplossend vermogen' van het voornemen in relatie tot de verkeersproblematiek in het studiegebied;
- een beschrijving van de gevolgen van gewijzigde vervoersstromen voor de geluidbelasting en de luchtkwaliteit;
- een beschrijving van de mogelijke invloed van het voornemen op het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide. Indien niet kan worden uitgesloten dat het voornemen, afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de Natura 2000 dient het MER een Passende beoordeling te bevatten.

Verder dient het MER een zelfstandig leesbare samenvatting te bevatten, met voldoende onderbouwend kaartmateriaal² en ondersteunend beeldmateriaal.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau van 13 juli 2010.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder 'Adviezen Commissie'.

² Voorzien van duidelijke schaal en legenda en minstens één kaart met weergave van de gebruikte toponiemen.

2. Probleemstelling, doel en vigerend beleid

Het MER moet een goede kwantitatieve analyse bevatten van de verkeersproblematiek in en rondom Katwijk in relatie tot het voornemen³. Werk de probleembeschrijving uit tot concrete doelstellingen waaraan het voornemen en eventuele alternatieven kunnen worden getoetst.

Geef om het voornemen in het juiste perspectief te zien enige achtergrondinformatie over het verloop van de procedure voor de Verlengde Westerbaan. Beschrijf kort:

- wat al wel en niet is besloten en wat de status (hardheid) van dat besluit is;
- door welke knelpunten de (vervolg)besluitvorming over de aanleg is vertraagd⁴;
- wat het nieuwe tracé⁵ naar verwachting zal zijn, of er nog tracéalternatieven in beeld zijn;
- welke procedures nog moeten worden doorlopen.

Nu het uiteindelijke doel volgens de Notitie Reikwijdte en Detailniveau een verbinding tussen de Westerbaan en de Meeuwenlaan is, moet in het MER worden aangegeven via welke aansluitende route het verkeer van de Cantineweg op de Meeuwenlaan komt.

Geef voor de bestaande situatie aan welk deel van de Westerbaan is afgesloten om daarmee het gebruik van de route via Zilverschoon en Parnassia tegen te gaan. Wat is in de huidige situatie de 'doorgaande' route?

In de Structuurvisie staat de Cantineweg/Westerbaan ook opgenomen als ontbrekende schakel van een fietssnelweg. Geef aan hoe de functie als tijdelijke verbinding zich verhoudt tot het gebruik als fietssnelweg en tot reeds aanwezig fietsverkeer op de route.

Een probleem is dat in de huidige situatie de achtergronddepositie de kritische depositiewaarde van in het Natura 2000-gebied voorkomende habitattypen overschrijdt. Elke verkeerstoename binnen het invloedsgebied kan daardoor tot significant negatieve gevolgen leiden. Ga daarom in het MER expliciet in op de natuurbeschermingswet- en regelgeving die op de besluitvorming relevant is.

³ De Commissie acht de kwalitatieve onderbouwing die in bijlage 2 bij de Notitie Reikwijdte en Detailniveau staat, hiertoe niet toereikend. De analyse kan zich toespitsen op het voornemen tot tijdelijk gebruik van de Cantineweg, omdat de problematiek rondom de aanleg van de Verlengde Westerbaan reeds op hoofdlijnen in het MER voor de Structuurvisie is besproken en opnieuw aan de orde zal zijn bij de nog komende procedure voor die weg.

⁴ Waarom heeft de ontwerpaanwijzing van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide de beslissing over de Verlengde Westerbaan vertraagd? Een waarom gelden die problemen niet bij de tijdelijke in gebruikneming van de Cantineweg?

⁵ Treden hier geen problemen op met de Zandhagedis en Rugstreeppad?

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

De voorgenomen activiteit betreft de tijdelijke openstelling van de Cantineweg voor doorgaand verkeer. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau staat dat alternatieven niet aan de orde zijn.

De Commissie is van mening dat in het onderhavige geval de noodzaak van de tijdelijke openstelling in het MER moet worden onderbouwd vanuit een vergelijking met alternatieve oplossingen.⁶

Daarom adviseert de Commissie een route via Zilverschoon en Parnassia toch als alternatief te beschouwen⁷ en ook de gevolgen van het nulalternatief (geen tijdelijke openstelling)⁸ op eenzelfde detailniveau als de voorgenomen activiteit in het MER te beschrijven:

- Welke verkeersintensiteiten ontstaan er, welke problemen ontstaan er voor bereikbaarheid, verkeersveiligheid en welke gevolgen treden op voor lucht, geluid, woonmilieu en natuur.
- Ga ook in op eventuele mitigerende maatregelen die mogelijk of nodig zijn om de gevolgen te beperken.

4. Bestaande milieusituatie en milieugevolgen

4.1 Algemeen

Het MER kan zich concentreren op verkeer en de afgeleide gevolgen daarvan voor natuur en woon- en leefmilieu.

Omdat het (bestemmings)plangebied bij dit voornemen beperkt van omvang is, zullen de effecten ook buiten het plangebied in beeld moeten komen.

Het studiegebied van het MER omvat het plangebied en de omgeving daarvan, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit of de alternatieven kunnen voorkomen. Vanuit verkeerskundig oogpunt moeten in het studiegebied minstens de Westersbaan, Cantineweg, Parnassia, Zilverschoon, Koningin Julianalaan, Nachtegaallaan en de twee hoofdinvallswegen Hoorneslaan en Zeeweg zijn opgenomen.

De in het studiegebied gelegen 'gevoelige'⁹ gebieden en objecten moeten duidelijk op kaart zijn weergegeven.

⁶ Wanneer sprake kan zijn van significant gevolgen voor de Natura 2000, dan noopt de natuurbeschermingswetgeving tot het kiezen van een alternatief met de minste gevolgen voor de beschermde natuur, zie ook §4.5 van dit advies.

⁷ Als dit alternatief negatieve gevolgen heeft voor de leefbaarheid (van direct aanwonenden) dan wordt dat met het MER immers inzichtelijk. In de binnengekomen zienswijzen (1, 2 en 4) wordt gevraagd, ook het alternatief uit te werken, waarbij een nieuwe weg het terrein van de speeltuin doorsnijdt. De Commissie denkt dat dit als tijdelijke oplossing een erg drastische en kostbare ingreep is. Zij meent dat in plaats van een volledige uitwerking van dit alternatief een behandeling op argumenten kan volstaan.

⁸ Hiernaar wordt ook gevraagd in zienswijze nummer 1.

⁹ Bijvoorbeeld voor geluid of stikstofdepositie.

4.2 Referentiesituatie tevens nulalternatief

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de autonome ontwikkeling¹⁰ tijdens de periode van tijdelijke openstelling, als referentie bij het beschrijven van de milieugevolgen van de alternatieven. Geef aan en motiveer welke ontwikkelingen uit de Structuurvisie zijn meegenomen in de bestaande situatie en autonome ontwikkeling.

Bij het beschrijven van de autonome ontwikkeling kan het bijvoorbeeld relevant zijn om rekening te houden met een toename verkeersintensiteit door bouwactiviteiten bij Nieuw-Valkenburg. Geef in het MER de worst case situatie die (structureel) kan optreden in de periode van tijdelijk gebruik¹¹.

4.3 Verkeer

Model

Geef in het MER een beknopte toelichting op het verkeersmodel en de aannames die hierin zijn gebruikt. Geef aan:

- welk basisjaar en prognosejaar zijn gehanteerd;
- welke uitgangspunten worden gehanteerd uit mobiliteitsbeleid en voor de ruimtelijke ontwikkeling;
- welke verkeerssoorten (vervoerwijzen) in het model zijn opgenomen.

Geef aan of er specifieke omstandigheden zijn die ervoor zorgen dat het beschrijvend vermogen van het verkeersmodel onvoldoende is. Geef in dat geval aan welke invloed dit heeft op de uitkomsten en hoe hiervoor wordt gecorrigeerd, c.q. welke tellingen zijn gebruikt.

Analyse

Geef inzicht in de effecten van de alternatieven in relatie tot de doelstellingen. Beschrijf daartoe per alternatief:

- de ontsluitingsstructuur voor fiets en auto (inclusief wegencategorisering);
- de verkeersintensiteiten op de verschillende wegen in het studiegebied onderscheiden naar intern (lokaal), extern (inkomend en uitgaand) en doorgaand verkeer, en in personenverkeer en vrachtverkeer. Besteed ook aandacht aan de intensiteiten op de andere invalswegen en aan de effecten die de nieuwe verbinding hierop heeft;
- de verkeersafwikkeling (intensiteit/capaciteit) op de relevante wegen in het studiegebied, voor zowel de ochtend- als de avondspits. Beschouw zowel de verkeersafwikkeling op kruispunten als op wegvakken;
- de omvang is van eventueel sluijverkeer en, indien noodzakelijk, welke maatregelen genomen kunnen worden om het sluijverkeer te beperken;

¹⁰ Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

¹¹ Specificeer van welke maximale tijdsduur van tijdelijk gebruik in het MER en het bestemmingsplan wordt uitgegaan, zoals ook wordt gevraagd in zienswijze nummer 2.

- de verkeersveiligheid, waarbij aandacht wordt besteed aan de toepassing van de ontwerp uitgangspunten die de verkeersveiligheid bepalen (kwalitatieve beschrijving op basis van 'Duurzaam Veilig').

4.4 Woon- en leefomgeving

Luchtkwaliteit

Beschrijf de effecten op de concentraties van zwevende deeltjes (PM₁₀ en PM_{2,5}) en stikstofdioxide (NO₂) en breng deze kwantitatief in beeld, ook onder de grenswaarden.¹²

- Geef aan wat de luchtkwaliteit langs wegen is op de maatgevende toetspunten.
- Presenteer daarnaast in onderscheidende klassen het aantal woningen en overige gevoelige bestemmingen¹³ die blootgesteld worden aan zwevende deeltjes (PM₁₀ en PM_{2,5}) en stikstofdioxide.

Voor de berekeningen dient gebruik te worden gemaakt van modellen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007.

Geluid

Volg voor het aspect geluid de in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau genoemde werkwijze. Geef in het MER aan of de artikel 110g aftrek¹⁴ is toegepast en of de aftrek voor de huidige en de toekomstige situatie gelijk is uitgevoerd.

Barrièrewerking en oversteekbaarheid

Beschrijf de barrièrewerking van bestaande- en nieuwe routes voor langzaam rijdend verkeer, overstekende voetgangers en het gebruik van Meyendel als uitloopgebied voor recreanten.

4.5 Natuur

Gebiedsbescherming¹⁵

Beschrijf de mogelijke invloed van de voorgenomen activiteit en de alternatieven op het Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide, het Natuurmonument Berkheide en de hier aanwezige smalle strook tussen bebouwing en Natura 2000 gebied van de ecologische hoofdstructuur (EHS). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan.

¹² Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

¹³ Ga hierbij uit van het "Besluit gevoelige bestemmingen".

¹⁴ De Wet Geluidhinder maakt het mogelijk rekening te houden met het stiller worden van wegvoertuigen in de toekomst. Daarom kan maximaal 2 dB worden afgetrokken van het berekende geluidsniveau voor verkeer buiten de stad en maximaal 5dB voor verkeer binnen de stad (rij snelheid tot 70 km/uur). Omdat de verwachte afname van de geluidsemissie van toekomstig autoverkeer achteraf gezien toch zeer bescheiden is adviseert de Commissie geen aftrek conform art. 110g toe te passen.

¹⁵ Op de website www.minlnv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de Natuurbeschermingswet 1998 en de specifieke gebiedsbescherming.

Geef voor het Natura 2000-gebied:

- de begrenzing op kaart en de afstand tot het plangebied;
- de instandhoudingsdoelstellingen voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit¹⁶ van habitats en leefgebieden voor soorten;
- de kritische depositiewaarden voor ieder habitattype, de achtergrondconcentraties van de belangrijkste verzurende en vermestende stoffen;
- de actuele en verwachte populatieomvang van soorten aan de hand van meerjarige trends (voor zover informatie over trends beschikbaar is).

Ga voor de voorgenomen activiteit en alternatieven in op:

- mogelijke verstoring als gevolg van betreding, barrièrewerking, licht- of geluidhinder. Geef voor geluid het akoestisch ruimtebeslag in de natuurgebieden en de verspreidingskaarten van de (kwalificerende) soorten. Hiermee kan een indicatie worden gegeven van de effecten van de geluidstoename;
- de invloed van toekomstige emissies en deposities op daarvoor kwetsbare habitats;
- maatregelen die kunnen worden getroffen om aantasting van kwetsbare habitats en soorten tegen te gaan, dan wel de aanwezige aantasting te verminderen.

Passende beoordeling

In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau staat dat niet kan worden uitgesloten dat het voornemen, afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor de Natura 2000 en dat daarom een Passende beoordeling wordt opgesteld. In dat geval dient de Passende beoordeling in het MER te worden opgenomen.

Met betrekking tot de Passende beoordeling geeft de Commissie als aandachtspunten:

- Houd rekening met de aanbevelingen¹⁷ over Passende beoordeling van de Commissie m.e.r. in het toetsingsadvies over de Structuurvisie Katwijk.
- Motiveer in het MER welke ontwikkelingen (onder meer) uit de Structuurvisie tot cumulatieve effecten kunnen leiden en dus moeten worden meegenomen bij de effectbeschrijving.

¹⁶ Zie voor een kenschets, de definitie en de kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van LNV.

¹⁷ Daarin staat onder meer: Ga goed na welke kwetsbare habitats binnen de invloedssfeer de voorgenomen activiteit liggen en maak daarbij onderscheid tussen de kalkrijke grijze duinen (met een kritische depositiewaarde van 1240 mol/ha/jaar) en kalkarme grijze duinen (met een kritische depositiewaarde van 940 mol/ha/jaar). Motiveer de gehanteerde verstoringcontour voor geluid in het bijzonder bij voorkomen van zeldzame soorten met een slechte staat van instandhouding. In de Passende beoordeling bij de Structuurvisie werd uitgegaan van 110-250 meter, maar in literatuur worden ook grotere afstanden genoemd. Zie onder andere Garniel A., W.D. Daunicht, U. Mierwald & U. Ojowski. 2007. *Vögel und Verkehrslärm. Quantifizierung und Bewältigung entscheidungserheblicher Auswirkungen von Verkehrslärm auf die Avifauna. Bundesministeriums für Verkehr, Bau- und Stadtentwicklung. Bonn, Kiel en Reijnen, R.; Foppen, R.P.B. (2006) Impact of road traffic on breeding bird populations In: The ecology of transportation: managing mobility for the environment / Davenport, J., Davenport, J.L., . - Dordrecht : Springer, (Environmental Pollution 10) - p. 255 - 274. Motiveer of rekening moet worden gehouden met cumulatie vanwege de plannen voor de kustversterking.*

- In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau worden maatregelen genoemd die elders kunnen worden genomen om de stikstofdepositie te verminderen. De Commissie wijst erop dat alleen mitigerende maatregelen¹⁸ die met het voornemen samenhangen, kunnen meewegen bij het beantwoorden van de vraag of er zekerheid is verkregen dat de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000 niet worden aangetast. Als die zekerheid ontbreekt, dient eerst de zogenaamde ADC-toets¹⁹ te worden doorlopen. Daarin is compensatie pas de laatste stap.

Ga in het MER in op de Programmatische Aanpak Stikstofdepositie (PAS) waaraan momenteel wordt gewerkt. De afspraken uit de PAS worden per Natura 2000-gebied uitgewerkt in de beheerplannen. Geef aan of de ontwikkelingen rondom het PAS voor het onderhavige voornemen relevant zijn.

Soortenbescherming²⁰

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het studiegebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt.²¹

Ga in op de mogelijke gevolgen van de alternatieven voor deze beschermde soorten²² en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, zoals het verbod op het verstoren van een vaste rust- of verblijfplaats. Geef, indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden, aan welke invloed dit heeft op de staat van instandhouding van de betreffende soort.²³ Beschrijf mitigerende en/of compenserende maatregelen die eventuele aantasting kunnen beperken of voorkomen.

5. Overige aspecten

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'leemten in milieu-informatie' en 'samenvatting van het MER' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

¹⁸ Maatregelen in relatie tot de bemesting van landbouwgronden of hondenuitwerpselen, vallen mogelijk niet onder 'mitigatie', zoals ook signaleerd in zienswijze nummer 1.

¹⁹ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

²⁰ Op de website www.minInv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora- en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

²¹ Op grond van de Flora- en faunawet en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen bestaan er verschillende beschermingsregimes. Welk regime van toepassing is, is afhankelijk van de groep waartoe de soort behoort.

²² Bij de inventarisatie van de beschermde soorten gebruik worden gemaakt van gegevens van het Natuurloket: (www.natuurloket.nl) en protocollen van de Gegevensautoriteit Natuur (www.gegevensautoriteitnatuur.nl).

²³ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Katwijk

Bevoegd gezag: gemeenteraad van Katwijk

Besluit: vaststellen bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.: plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: het tijdelijk in gebruik nemen van de Cantineweg als doorgaande verbinding

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Katwijksche Post van 22 juli 2010

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 23 juli tot en met 31 augustus 2010

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 19 juli 2010

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 8 september 2010

aangepast²⁴ advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 22 september 2010

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij dit project is als volgt:

ing. P.J.M. van den Bosch

drs. M. van Eck (secretaris)

drs. Y.J. van Manen

prof.dr. F.W. Saris (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de informatie die van het bevoegde gezag is ontvangen, als uitgangspunt.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieuomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

²⁴ In voetnoot 6 is het woord significant toegevoegd, bij de meerjarige trends op pagina 6 is aangegeven: voor zover beschikbaar.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Stichting Duinbehoud, Leiden en Stichting Berkheide Coepelduynen, Katwijk
2. Dunea Duin & Water, Zoetermeer
3. Burgemeester en wethouders van gemeente Wassenaar, Wassenaar
4. Stichting Randgebied Westerbaan, Katwijk

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport Bestemmingsplan Cantineweg Katwijk

De gemeente Katwijk heeft het voornemen de Cantineweg opnieuw in gebruik te nemen als tijdelijke verbinding tussen de Westerbaan en de Meeuwenlaan. Omdat significant negatieve gevolgen voor de Natura 2000 niet bij voorbaat kunnen worden uitgesloten, wordt de procedure van milieueffectrapportage doorlopen bij de besluitvorming over het bestemmingsplan.

ISBN: 978-90-421-3153-8

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

